Dalaresa till Leksand och Siljan

Fredag 10 april-Söndag 12 april 2026

Tidig morgon i Dalaskogarna. *Foto: Lars Magnusson*

Stockholms Ornitologiska Förening
stof.nu

Res med Stockholms Ornitologiska Förening – prisvärda resor för medlemmarna med ledare som ställer upp ideellt

Deltagare: *Henrik Waldenström (ledare), Kerstin Nordenadler (ledare), Caroline Kling (chaufför), Lars Magnusson, Larre Hernander (chaufför), Per Claesson, Anne Kempe, Anders Zetterlund, Magnus Johansson, Birgitta Bråvedal Sund, Yasmin Sjöholm, Mats Andersson, Harry Brar, Oscar Magnusson, Mona Lönnebo, Gudrun Wallin Eriksson*

Fredag 10 april

Samling vid OKQ8 Norrtull klockan 07. Här väntade ledarna Henrik Waldenström och Kerstin Nordenadler på oss. I det soliga och klara vädret startade färden med två minibussar mot Dalarna, med första stopp vid Hjälstaviken och Parnassen med sin praktfulla vårblomning. Vi besökte också Vassgömslet via WWF-spången där *skäggmes, vattenrall, rördrom, fiskgjuse och ägretthägrar* observerades. Andra fåglar som sågs var *kanadagås* (förstås), *brun kärrhök*, *havsörn* och många sjungande *sävsparvar*.

Sjungande sävsparv. Foto: Larre Hernander. *Första uthoppet, Hjälstaviken Foto: Harry Brar*

Färden fortsatte norrut med stopp vid Gölja våtmark, som inte så många kände till. Den ligger bekvämt längs väg 70 söder om Sala. Här kunde vi på närhåll spana in *brun kärrhök*, en *fjällvråk*, *skedand*, mängder av *krickor*, en vårtidig *sädesärla* och *skogssnäppa* på klappavstånd. En *havsörn* kom också vackert svepande över oss.

Skogssnäppa vid Gölja. Foto: Larre Hernander.

Nästa stopp blev Hovran utanför Hedemora, där vi också lunchade till ackompanjemang av en ivrigt sjungande *taltrast*. Här sågs även några *skogsgäss* bland alla *grågässen*, *stjärtand*, *skedand* och *storspov*. Några lyckades också få en skymt av en *sparvhök*. Den största begivenheten var dock en stor flock på cirka 90 *vinterhämplingar* som tjattrande klängde omkring i några alar tillsammans med några

vanliga hämplingar. Strax söder om Borlänge stannade vi till vid ännu en våtmark, Rudängsmyran, varifrån det rapporterats spetsbergsgäss. Här spanades ivrigt bland gässen, varvid en *brunand* och *skogsduvor* upptäcktes på en åker. Till slut hittade vi *spetsbergsgässen*, som hade gömt sig bakom en gräskant, och då såg vi att de var i sällskap med *skogsgäss*.

Spaning efter spetsbergsgäss vid Rudängsmyran. Foto: Lars Magnusson

Så småningom var vi framme vid Sjugare utanför Leksand, där vi inkvarterade oss till tonerna av en sjungande *dubbeltrast*. Efter en utsökt middag på vårt boende byltade vi på oss varma kläder och gav oss i väg bortåt Siljasnästrakten för ugglelyssning. Vi gjorde ett flertal stopp längs vägen utan att höra några ugglor, men kvällen var stilla och klar och förgylldes av *tranors* och *sångsvanars* rop. På flera ställen kom *morkullor* dragande över våra huvuden med sina knispande och knorrpande läten. När vi vände tillbaka hade det blivit rejält mörkt, men vi gjorde ett sista stopp på en plats som Henrik tyckte verkade lämplig, även om det inte rapporterats någon uggla där. Men plötsligt hördes en *slaguggla* bortifrån skogsbrynet och vi kunde avnjuta en riktigt fin konsert en liten stund innan vi styrde tillbaka till vårt boende och de väntande sängarna.

Resans första artgenomgång. *Foto: Harry Brar*

Lördag 11 april
Denna iskalla, strålande klara vårmorgon hade vår obarmhärtige ledare beordrat avfärd redan klockan 05.15. Somliga åt en tidig frukost på vår Bed &Breakfast medan andra tog med sig frukosten i fält. Vi for åter bort mot Siljansnästrakten för att spana skogsfågel och hackspettar. Första stopp blev naturreservatet Vägskälet, ett litet fint urskogsområde. Nästan direkt hörde vi en *tretåig hackspett* trumma en bit bort. Väldigt pedagogiskt hade Henrik sett till att en *större hackspett* satt och trummade intill, så att vi tydligt kunde höra skillnaderna. Snart kom den tretåige flygande och satte sig i en torrgran. Därefter flög den över vägen och vi hittade den bland träden tillsammans med en hona. Härlig obs!

Tretåig hackspett, hona.

Älgarna travar över vägen.

Båda fotona: Larre Hernander.

Vi fortsatte på skogsbilvägen och gjorde flera stopp för att lyssna efter gråspett, men det blev negativt. I stället travade några älgar över vägen och orrar spelade på avstånd.

Kerstin blåste flitigt i järppipan, men ingen järpe ville svara. *Foto: Harry Brar*

Frukost vid Ljusbodarna. *Foto: Anne Kempe*

Vid den vackra fäboden Ljusbodarna gjorde vi ett stopp för frukost, där vi njöt av *dubbeltrastens* sång och *orrspel* i fjärran. Efter flera stopp på spaning efter järpe och gråspett hamnade vi vid Ejen, en vacker fors vid en sjö. Här letade vi förgäves efter forsärla men fick i stället se en *strömstare* fint.

Strömstare vid Ejen. *Foto: Larre Hernander.*

Den vidare färden längs skogsbilvägarna gav fyra *tjäderhönor* som flög framför bilarna. På återväg mot Leksand stannade vi till i Östanvik vid södra Siljan där vi

hade *småskrake, kacklande smålom och mindre hackspett*. Vid Limsjön utanför Leksand gjordes lunchstopp i fågeltornet i sjöns södra del. En *rördrom* hördes tuta utifrån sjön och en del sjöfågel som *grågås*, *skäggdopping*, *snatterand*, *bläsand*, *stjärtand* och *krickor* spanades in.

Utsikt över Limsjön från fågeltornet. *Foto: Lars Magnusson*

Mest överraskande var en *sjöorrehane* som låg och simmade utanför tornet. Andra arter som observerades var *skogssnäppa*, *fiskgjuse* och *brun kärrhök*.

Gråspetthane vid Knipbodarna. *Foto: Larre Hernander.*

Nästa stopp blev Knipbodarna där vi äntligen lyckades få se en *gråspetthane* som kom flygande till oss och satte sig fint i ett träd. Sen vände vi åter till Sjugare för vila och påföljande middag på stan, innan det bar ut i uggleskogen igen. Vi for upp mot Mora, där vi hade turen att med hjälp av en lokal skådare få se en *lappuggla* ligga och ruva på en boplattform. Vid 22-tiden var vi åter i Sjugare, där några av oss avslutade den händelserika dagen med en skön bastu.

Spaning efter lappuggla. *Foto: Anne Kempe*

Nu ska vi inte fotografera fåglar på bo, men det må vara tillåtet när fotografen står med övriga på vägen och bara nyttjar kamerans zoom.
Foto: Kerstin Nordenadler

Där låg lappugglan lugnt ruvande utan att störas av vår närvaro. Väl synlig från vägen vi stod på. Vi hörde senare att minst tre pigga ungar observerats i området. Foto: Kerstin Nordenadler

Söndag 12 april

Denna morgon fick vi sova ut ända till 6-tiden eftersom vi skulle packa och åka hemåt. Färden började med en liten rundresa i Sjugares närområde under ledning av Yasmin. Första riktiga stopp blev Hundhagen, ett naturreservat utanför Leksand, till minne av naturvårdaren Staffan Müller, som gick bort för en tid sedan. Här var en flödande fågelsång utan like med *gärdsmyg*, *kungsfåglar* och *taltrastar* som ledande sångare i kören.

Vidare gick färden till Falu koppargruva med häckande *berguv* i en liten låda. Caroline spanade ivrigt i Gruvstötens branter medan vi andra åt frukost och efter en liten stund lyckades hon upptäcka hanen på en hylla i brottet.

En inte helt enkel uppgift om man inte vet vartåt man ska titta. I mitten av bilden, litet till höger, syns lådan (se liten röd pil). Foto: Kerstin Nordenadler

Berguvhonan ruvande i sin låda. *Foto: Lars Magnusson*

Efter tips från lokala skådare begav vi oss till Holmsjöarna utanför Borlänge för att skåda lommar som brukar rasta här. Väl framme lyckades vi få bra obsar på fyra *smålommar*. Några drillande *storspovar* flög också runt sjöarna.

Vi gjorde ett kort stopp för att spana efter häckande pilgrimsfalk i en lodrät brant, men inget tecken på närvaro av pilgrimsfalk kunde upptäckas.

I Västmanland gick färden genom den vackra Svartådalen och vi gjorde ett lunchstopp vid Fläcksjön, känd för sina svarttärnor. Tärnorna hade ännu inte anlänt, men vi kunde ändå upptäcka ett gäng *salskrakar* långt bort, några *skogsgäss* i strandkanten och en *strandskata* på en sten i sjön. *Havsörnen* häckar sedan länge vid sjön och på andra sidan kunde vi se boet i våra tubkikare. Även *fiskgjuse* och *storskarvar* kunde ses vid sjön.

Mats och Harry ”chillar” i solvärmen en stund efter maten *Foto: Kerstin Nordenadler*

Lunchen intogs som brukligt med sjöutsikt, sol och lä. *Foto: Larre Hernander*

Lite längre söderut blev det stopp vid Hallbysjön, Svanå bruk och Skultuna för att leta forsärla. Vid Svanå lyckades några få en snabb glimt av *forsärlan*, men det som tilldrog sig mest uppmärksamhet var en *dvärgpipistrell* (dvärgfladdermus) som flög omkring över forsen och jagade. Slutligen hamnade den i vattnet och alla undrade vi om den skulle lyckas ta sig upp.

Strax sydost om Skultuna ligger den fina Frövisjön i ett vackert odlingslandskap. Här stannade vi till och lyckades hitta *skedänder*, *bläsänder*, *snatteränder*, *krickor*, *rödbena* och ett gäng *enkelbeckasiner*. Från sjön hade rapporterats *dvärgmås* och till slut fick vi syn på två längst bort i östra änden av sjön.

Sista stopp blev Hjälstaviken där vi gjorde ett nytt försök på fjällgässen som hållit till här ett tag. Till slut lyckades vi hitta några fjällgäss i strandkanten nedanför Hårbyparkeringen. En fin avslutning på resan! Nu styrdes färden tillbaka mot Stockholm, dit vi anlände runt kl 19, efter en mycket händelserik och välplanerad helgresa, som bjöd på hela 99 fågelarter och fem däggdjursarter.

Författare: Lars Magnusson
Fotografer: Lars Magnusson, Larre Hernander, Anne Kempe, Kerstin Nordenadler, Harry Brar

Resans sista artgenomgång genomfördes vid Hårbyparkeringen. Vi kom fram till att vi skrapat ihop hela 99 fågelarter och fem däggdjursarter.

Våra reseledare Henrik och Kerstin. *Foto: Larre Hernander*

Lokaler som besöktes under resan:

Fredag 10 april	**Lördag 11 april**	**Söndag 12 april**
Hjälstaviken Gölja våtmark Hovran Rudängsmyran	Vägskälets naturreservat Ljusbodarna Ejen Östanvik (Siljan) Limsjön Knipbodarna Ahls Sjugare	Hundhagen Falu koppargruva Stora Holmsjön Fläcksjön-Svartådalen Hallbysjön Svanå bruk Skultuna Frövisjön Hjälstaviken

Artlista:
Kanadagås
Vitkindad gås
Grågås
Skogsgås
Spetsbergsgås
Bläsgås
Fjällgås
Knölsvan
Sångsvan
Skedand
Snatterand
Bläsand
Gräsand
Stjärtand
Kricka
Brunand
Vigg
Sjöorre
Knipa
Salskrake
Storskrake
Småskrake
Tjäder
Orre
Tamduva
Skogsduva
Ringduva
Vattenrall
Sothöna
Trana
Skäggdopping
Strandskata
Tofsvipa
Storspov
Morkulla
Enkelbeckasin
Skogssnäppa
Skrattmås
Dvärgmås
Fiskmås
Gråtrut
Smålom
Storskarv
Rördrom
Gråhäger
Ägretthäger
Fiskgjuse
Sparvhök
Brun kärrhök
Havsörn
Fjällvråk
Ormvråk
Berguv
Slaguggla
Lappuggla
Tretåig hackspett
Mindre hackspett
Större hackspett
Spillkråka
Gråspett
Nötskrika
Skata
Kaja
Kråka
Korp
Svartmes
Tofsmes
Talltita
Blåmes
Talgoxe
Skäggmes
Sånglärka
Kungsfågel
Gärdsmyg
Nötväcka
Stare
Koltrast
Björktrast
Rödvingetrast
Taltrast
Dubbeltrast
Rödhake
Strömstare
Gråsparv
Pilfink
Järnsparv
Forsärla
Sädesärla
Ängspiplärka
Bofink
Bergfink
Domherre
Grönfink
Vinterhämpling
Hämpling
Steglits
Grönsiska
Gulsparv
Sävsparv

Däggdjur:
Räv 2 st
Älg 4 st
Dovhjort flera längs vägen
Dvärgpipistrell (dvärgfladdermus) 1 st
Hermelin 1 st

Vårt fina boende i Sjugare *Foto: Larre Hernander*

Den obligatoriska gruppbilden togs vid Falu koppargruva. Från vänster ses: Magnus Johansson, Per Claesson, Mona Lönnebo, Mats Andersson, Caroline Kling (chaufför), Anders Zetterlund, Harry Brar (som sett sin första berguv), Larre Hernander (chaufför), Birgitta Bråndal Sund, Yasmin Sjöholm, Anne Kempe, Gudrun Wallin Eriksson, Lars Magnusson, Kerstin Nordenadler (ledare), Oscar Magnusson. Den främste: Henrik Waldenström (ledare) Foto: Okänd förbipasserande

Här spanar vi rakt åt skogen! *Foto: Larre Hernander*

Lasse visar oss garnlav på Stigen i Hundhagen. *Foto: Harry Brar*